

АНАЛІЗ ІТ-ІМІДЖУ УКРАЇНИ В СВІТІ

В.А. Хабалевський¹, Г.М. Контева²

¹ *магістрант кафедри менеджменту, НТУ «ХПІ», Харків, Україна*

² *професорка кафедри менеджменту, докт. екон. наук, НТУ «ХПІ», Харків, Україна*
viktor.khabalevskiy@emmb.khpi.edu.ua

ІТ-імідж будь-якої країни найчастіше оцінюють у розрізі таких трьох компонентів: людський потенціал країни, розвиток ІТ-інфраструктури та бізнесу, розвиток електронного врядування. Людський потенціал отримує високі оцінки за рівнем професійних навичок, а міжнародні експерти в галузі електронного врядування відмічають досягнення українського уряду в забезпеченні сталого доступу населення до інформації та державних послуг в умовах війни попри повномасштабну війну. Проте, ІТ-галузь можна побачити в рейтингах країн. Хоча наразі складно адекватно оцінити її через обмеженість статистичних даних і турбулентність, пов'язану з активними бойовими на території України.

Не дивлячись на всі виклики, які переживає людство в останні роки ІТ сфера залишається досить привабливим сегментом бізнесу. В першу чергу треба відмітити, що ця галузь одна із тих що змогли швидко адаптуватись до нових умов ведення бізнесу. Це сталося тому, що ІТ компанії змогли швидко перейти на віддалену роботу. Така можливість працювати віддалено мінімізувала проблеми, що виникли в результаті пандемії Covid 19 та військових дій на території України, яка, в свою чергу, має дуже кваліфікованих спеціалістів, затребуваних по всьому світу. І тому, дуже багато аутсорсингових компаній було відкрито в Україні протягом останнього десятиліття. І, навіть в такі проблемні часи, більшість з цих компаній продовжує залишатись на українському ринку.

Треба відмітити, що динаміка зростання була ключовим фактором, який привертав увагу до української ІТ-галузі, як в межах країни так і за кордом. За статистичними даними, найбільша частка клієнтів української ІТ-галузі припадає на США [1]. Після США, найбільшою популярністю послуги українських ІТ-компаній користуються в ЄС (зокрема в Німеччині, Нідерландах і Швеції) і Великобританії. Очікується, що попит серед скандинавських країн, насамперед Швеції та Данії, зростатиме і надалі.

Крім цього понад 100 компаній зі списку Fortune 500 обрали послуги українських ІТ-підприємств. В Україні працювало більше сотні R&D-центрів іноземних компаній, серед них: Google, Samsung, Siemens та Huawei.

У 2020 р. Україна піднялася на 2 позиції у рейтингу the StartupBlink, потрапивши до 30-тки лідерів за розвитком екосистеми для стартапів. Глобальний дослідницький центр стартапів та Інновацій StartupBlink опублікував свіжий рейтинг Startup Ecosystem 2022, Україна у ньому опустилась одразу на 16 позицій і тепер посідає лише 50-ту сходинку.

Також треба вказати, що Україна очолювала рейтинг країн для офшорної розробки програмного забезпечення і поступово могла перетворитись на справжній глобальний центр ІТ. У рейтингу, складеному на основі опитування 140 глобальних компаній — замовників ІТ-послуг, Україна посіла 15-те місце серед країн світу, які є найкращими для аутсорсингу розроблення програмного забезпечення.

Наряду з цим в Україні і досі існує дуже потужна база підготовки кваліфікованих фахівців, яка формується з одного боку технічними вузами, а з іншого - приватними навчальними курсами.

Перетворення ІТ-сфери у стратегічну галузь української економіки є наразі однією із засад стратегічного курсу Міністерства цифрової трансформації – її обсяг у ВВП країни має досягнути 10%.

Для цього Мінцифри планує широкомасштабну цифровізацію українського суспільства (100% публічних послуг онлайн).

У 2022 році Україна вперше опинилась серед країн із дуже високим рівнем розвитку електронного врядування, піднявшись на 23 позиції від результату 2020 року та посівши 46-те місце у світі (між Чехією та Словаччиною; на першому місці Данія).

Інший важливий крок – створення максимально зручних умов для діяльності ІТ-компаній та надання відповідних послуг, де одну з ключових ролей відіграє саме доступ до надійного та швидкісного інтернету (95% населення мають бути охоплені таким інтернетом). Україна посідає перше місце за доступністю інтернету.

Головними перевагами цифрової трансформації для компаній є зростання конкурентоспроможності продукції, лояльність клієнтів, швидка та гнучка комунікаційна політика, оптимізація використання ресурсів, зменшення витрат виробництва та збуту, спрощення роботи з великими обсягами даних, контроль за якістю, прийняття управлінських рішень. Однак, цифровізація має, окрім переваг, певні недоліки: затребуваність у високопрофесійних кадрах, необхідність підвищеної безпеки в цифровому середовищі, нестабільність переваг через інноваційність інструментів, висока вартість впровадження тощо [2; 4].

Згідно із дослідженням [3] є 5 зон зростання іміджу України як інноваційної і технологічної країни:

1. Кількість людей, задіяних в ІТ-галузі.
2. Подолання відставання регіонів від столиці в розвитку стартапекосистем.
3. Залучення громадян до процесу прийняття рішень за допомогою цифрових технологій.
4. Підвищення обізнаності про людський капітал України в ІТ-сфері.
5. Ukraine speaks English.

У якості перспектив подальших досліджень виокремлено розробку алгоритму стратегічного управління ІТ-іміджем країни, дослідження синергетичного ефекту від дії всіх факторів його формування.

Список літератури:

1. ІТ в Україні: цифри, перспективи та бар'єри. URL: <https://dlf.ua/ua/it-v-ukrayini-tsifri-perspektivi-ta-bar-yeri/>
2. Шевченко О. Л., Стрілець А.Ю. Цифровізація бізнес-процесів під час війни. III міжнародна науково-практична конференція "Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи". С. 246-247.
3. ІТ-імідж України у світі. https://brandukraine.org.ua/documents/101/Ukraines_IT_perceptions_report_web_29_09_2023.pdf
4. Контева Г.М. Аналіз рейтингового оцінювання розвитку інноваційної діяльності України. Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи: матеріали і міжнар. наук.-практ. конф., 3-4 листопада 2022 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. –Харків, 2022. С. 35-37.